

Metsäsektorin suhdannekatsaus 2021- 2022

Matleena Kniivilä, Jussi Leppänen, Antti Mutanen, Johanna Routa, Jari Viitanen
Luonnonvarakeskus
8.10.2021

Esityksen sisältö

- Maailmantalous ja vientimarkkinat
- Metsäteollisuuden näkymät
- Puutuoteteollisuus
  - Massa- ja paperiteollisuus
- Metsätalouden näkymät
  - Raakapuumarkkinat
  - Bioenergiamarkkinat

Luken suhdannekatsaus julkistetaan 14.10, joten tässä esityksessä keskitytään ennusteiden sijasta yleisiin suhdannenäkymiin.

Ennusteiden tekemisen logiikka

Ennusteet perustuvat johdetun kysynnän periaatteeseen:

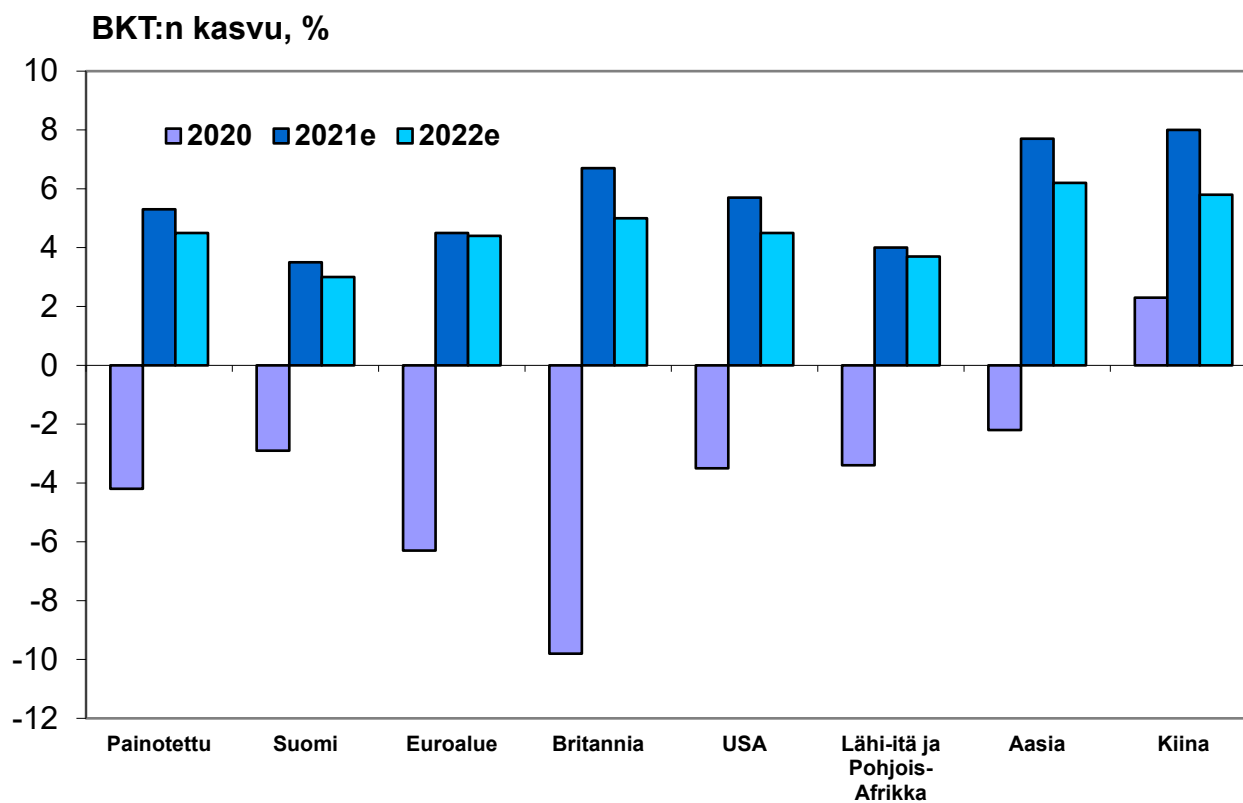
- Metsäteollisuustuotteiden viennin kohdealueiden talouskehitys
  - Kilpailuolosuhteet (hintakilpailukyky, valuuttakurssit, politiikka...)
- Metsäteollisuustuotteiden kysyntä, tuotanto- ja vientimäärät sekä -hinnat
- Raakapuun kysyntä ja käyttö
- Vaikutukset raakapuu- ja bioenergiamarkkinoille sekä puun tuontiin
- Metsäteollisuuden ja -talouden kannattavuus, työllisyys

Maailmantalous ja vientimarkkinat

Suhdanne tilanne syys-lokakuussa 2021

- Maailmantalouden ja metsäteollisuuden keskeisten vientialueiden kasvu voimistuu tänä vuonna koronapandemiasta seuranneiden rajoitusten purkujen ja epävarmuuden hälvenemisen myötä.
- Kasvu hidastuu ensi vuoden aikana, "paluu normaaliin".
- Suomen talous kasvaa tänä vuonna noin 3,5%, ensi vuonna hieman vähemmän.
- Markkinakorkoihin ei odoteta merkittäviä muutoksia.
- Keskuspankkien (lähinnä EKP ja FED) rahapolitiikan ajoitukset vaikuttavat valuuttakursseihin. Euron ennakoitaan ensi vuoden aikana hieman heikentyvän dollariin nähden, sillä Yhdysvaltojen talous kasvaa euroaluetta nopeammin ja FEDin odotetaan kiristävän rahapolitiikkansa EKP:ta nopeammalla aikataululla. Euron odotetaan heikentyvän lievästi myös Ruotsin kruunuun nähden.
- Merkittävimmät epävarmuustekijät: Uudet mahdolliset virusmuunnokset ja rokotuskattavuuden eteneminen, inflaation kasvu ja keskuspankkien rahapolitiikan muutokset, energian hinta ja saatavuus, velkaantumisongelmat (erityisesti Kiina ja Italia) ja geopoliittiset konfliktit.

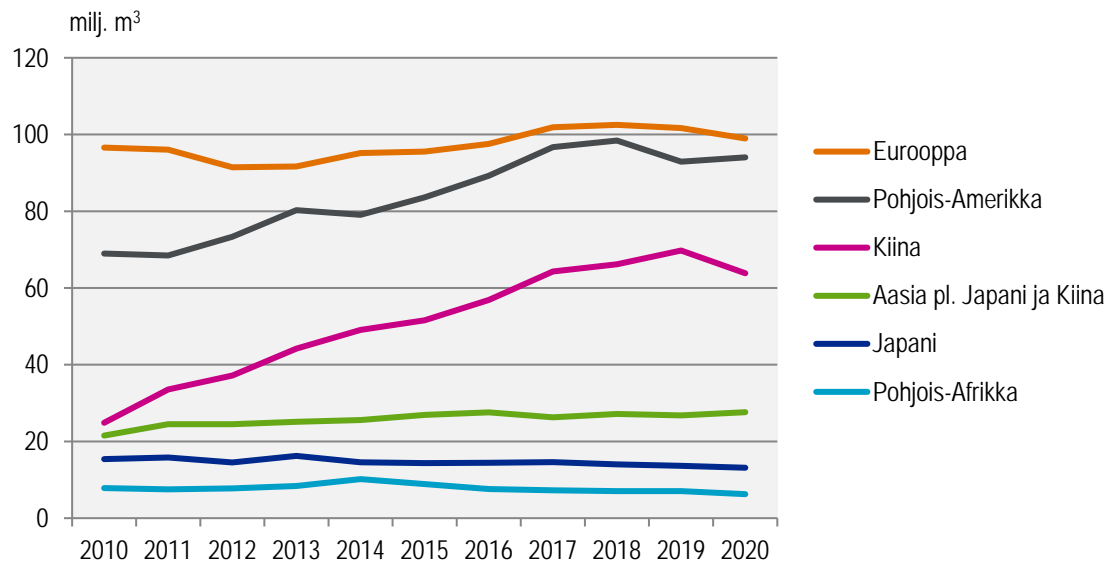
Vientimarkkinoiden kasvuennusteita

Lähteet: ETLA ja IMF

Metsäteollisuuden näkymät Puutuoteteollisuus

Sahatavaran kysyntä yllätti

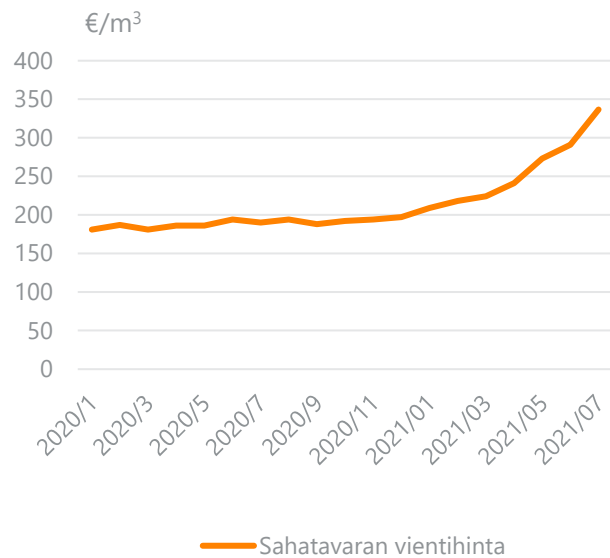
- Koronapandemian vaikutukset sahatavaran kulutukseen jäivät selvästi pelättyä pienemmiksi.
- Kotitalouksien into remontointiin ja rakentamismäärien säilyminen korkealla yllättivät sahatavaran tuottajat monilla markkinoilla.
- Pulaa sahatavarasta -> hinnat nousseet laaja-alaisesti.

*Näennäiskulutus = tuotanto + tuonti - vienti

Lähde: FAOSTAT

Sahatavaran suhdannehuippu ohitettu...

Lähde: Tulli

- Yhdysvalloissa sahatavaran hinnat nousivat keväällä 2021 historiallisen korkeiksi.
- Toukokuun huippulukemista tultu Yhdysvalloissa jyrkästi alaspäin, mutta loppuvuodesta hintojen odotetaan jälleen nousevan.
- Myös Keski-Euroopassa sahatavaran hinnat kääntyneet laskuun syksyllä.
- Britanniassa sahatavaran hinta edelleen korkealla, mutta työvoimapula on alkanut haitata niin kuljetuksia kuin rakentamista.
- Suomalaisen sahatavaran keskimääräinen vientihinta nousi heinäkuussa 2021 poikkeuksellisen korkealle (337 €/m³). Vientihinta seuraa kohdemarkkinoiden hintakehitystä viiveellä.

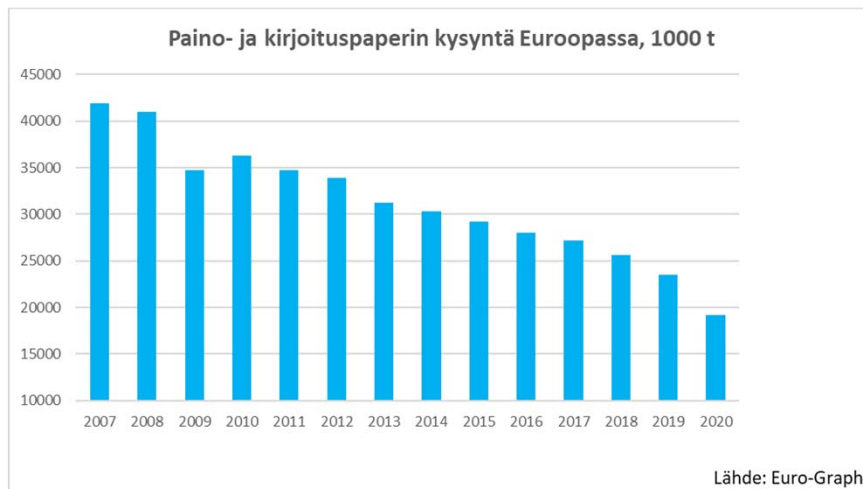
... mutta kysyntä säilyy vahvana

- Puurakentaminen etenkin kaupunkiympäristöissä nosteessa -> ilmastonmuutoksen hillintä ja tähän liittyvät politiikkatoimet.
- Yhdysvalloissa asuntokanta ikääntynyt ja uudisrakentaminen kasvussa.
- Sahatavaran kysyntäodotukset sekä korkea hintataso vahvistaneet sahojen kassavirtaa ja rohkaisseet investointeihin niin Pohjois-Amerikassa kuin Euroopassa.
- Sahainvestointiesimerkkejä Suomessa:
  - Veljekset Kuusisto (Laitila), toinen sahalinja, +80 000 m³, käyttöönotto syksyllä 2021
  - Versowood (Heinola), sahalinjan uusinta +100 000 m³, käyttöönotto 2021
  - Orasko/Haadex (Utajärvi) uusi sahalinja +140 000 m³, käyttöönotto 2021
  - Westas Raunio (Koski TI), sahalinja ja kuivaamon uudistaminen, +35 000 m³, käyttöönotto 2021
  - Kieppi Sawmill (Mäntyharju), tuotannon uudistaminen, +70 000 m³, valmis 2021
  - Ha-Sa Oy (Haapavesi), uusi sahalinja ja tukin syöttö, +30 000 m³, valmis 2022
  - Metsä Fibre (Rauma), uusi saha, tuotanto 750 000 m³, käyttöönotto q3/2022
  - Kuhmo Oy (Kuhmo), uusi pääsahalinja, +200 000 m³, käyttöönotto 2023
  - Junnikkala (Oulu), uusi saha, kapasiteetti 300 000 m³, käyttöönotto 2023 loppuun mennessä
  - Koskisen (Järvelä), uusi saha, kapasiteetti, 365 000 m³

Metsäteollisuuden näkymät

Massa- ja paperiteollisuus

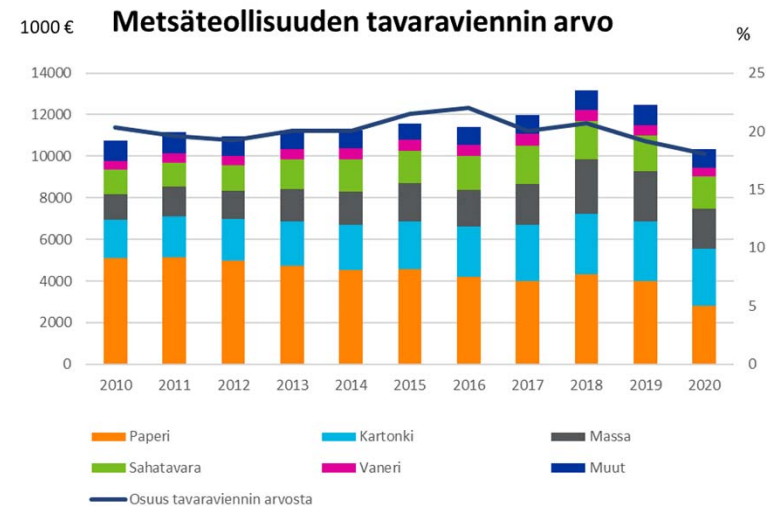
Paperin kysyntä heikentynyt Euroopassa jo vuosia

- Paino- ja kirjoituspaperin kysyntä laskenut jo vuosia Euroopassa
  - Myös hintakehitys on ollut vaisua
- Samanaikaisesti kartongin kysyntä on vahvistunut
- Koronapandemia 2020:
  - romahdutti paperin kysynnän
  - lisäsi nettikauppaa ja pakkausmateriaalien kysyntää
  - sellun kysyntää pitivät yllä mm. kartongin ja pehmopaperin kysyntä

Kartongin vienti jatkunut vahvana 2021, paperi toipunut koronakuopasta odotettua paremmin

- 2021 on ollut toipumisen vuosi ja osin odotettua parempi
- Sekä paperia että kartonkia leimaavat 2021-22 kapasiteetin muutokset
  - Paperissa sulkemisia (Oulu, Kaipola, Veitsiluto)
  - Kartongissa kapasiteetin lisäystä (Oulu)

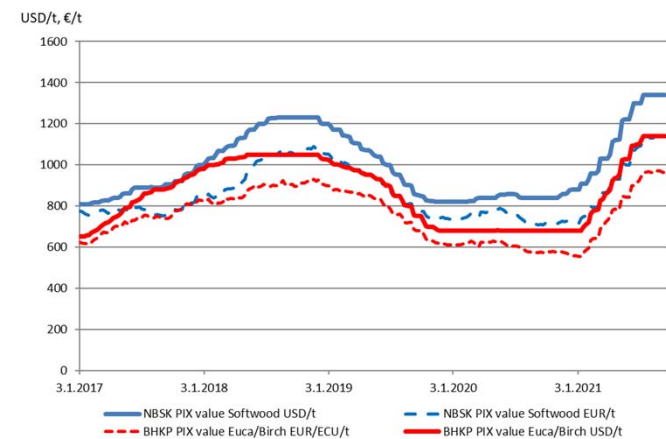

Näkymät vuodelle 2022 (paperi ja kartonki)

- Globaalin talouskasvun suuruus vaikuttaa merkittävästi ensi vuoden vientiin
  - Kartongin kysyntä ja hintakehitys säilyvät vahvoina
  - Jatkuuko paperin kysynnän aleneminen Euroopassa ensi vuonna vai vasta myöhemmin?
- Paperin vienti Suomesta vähenee ensi vuonna sulkemisten seurauksena, kartongin kasvu jatkuu
  - paperin hinnoissa lievä nouseva trendi, joka taittunee ensi vuonna
- Kartonki nousee Suomen metsäteollisuuden tärkeimmäksi (vienninarvo) vientituotteeksi ohi paperin

Sellun hinta poikkeuksellisen korkealla

- Kysyntä Euroopassa elpynyt
- Hinta Euroopassa poikkeuksellisen korkea
  - Syitä: hyvä kysyntä, logistiikkakustannukset, raaka-aineiden hinta
- Kiinassa kuitenkin hinnat jo laskeneet pidempään, Kiina vetää muutkin laskuun
- Tänä vuonna Suomen keskihinta nousee huimasti; ensi vuonna alenee, mutta hintataso pysyy edelleen korkeana
- Suomessa massan tuotanto elpyy viime vuoden alenemasta ja tänä ja ensi vuonna tuotantomäärä vuoden 2019 määrissä

Lähde: FOEX

Raakapuumarkkinat

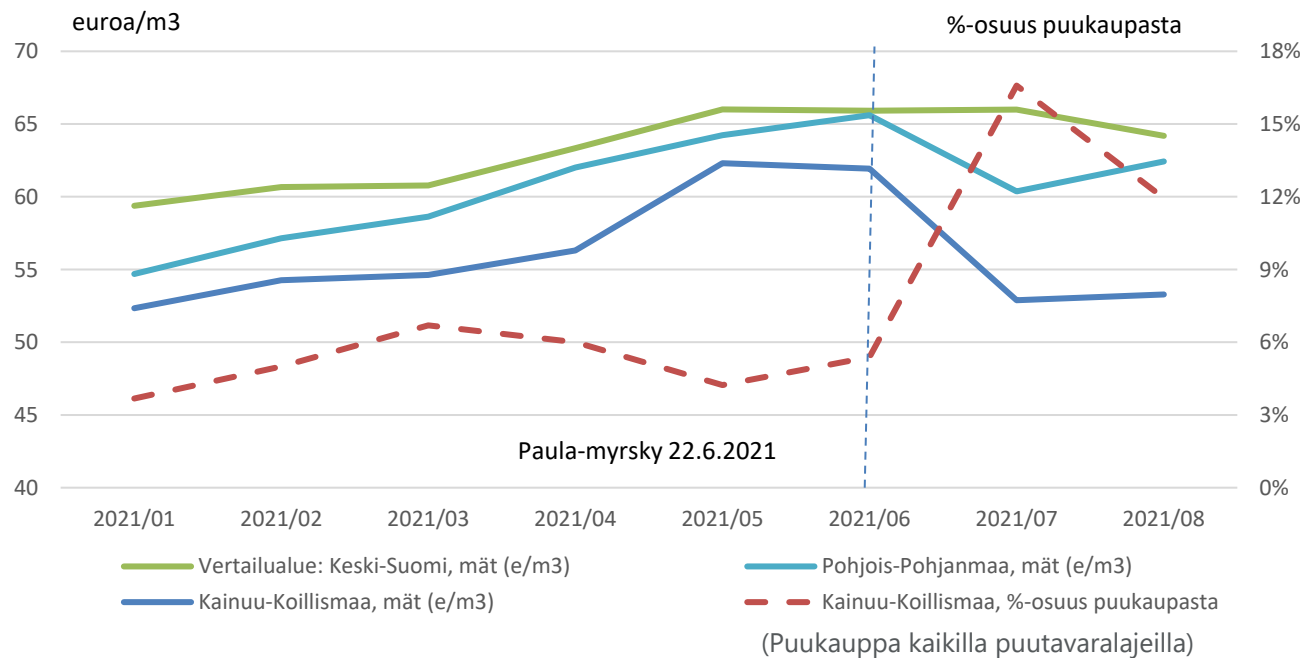
Raakapuumarkkinat

- Puumarkkinoiden suhdannehuippu oli kesäkuussa 2021 – kuten aikaisemminkin puutuoteteollisuuden vetämänä.
- Teollisuuspuun hakkuut kasvavat kuluvana vuonna yli 10 prosenttia ja vähenevät hieman ensi vuonna: ostetut pystyvarannot tasoittavat hakkuita, kun sahauskapasiteetti kasvaa merkittävästi 2022 jälkipuoliskolla.
- Havutukkien kantohinnat ovat vuosikeskiarvona kuluvana vuonna noin 10 prosenttia viime vuotta korkeampia, kuitupuiden kantohinnat nousevat noin puolet tästä. Ensi vuonna tukkien ja kuitupuiden kantohinnat laskevat hieman.
- Raakapuun tuonti kasvaa vielä kuluvana vuonna ja Venäjän osuus tuonnista on noin 3/4 , mutta ensi vuonna 1.1.2022 alkaen tuonnin määrä pienenee Venäjän puunvientipolitiikan ja Veitsiluodon sulkemisen vuoksi.

Paula-myrsky 22.6.2021

- Paulan päivän myrsky osui erityisesti Koillismaalle.
- Metsäkeskus on saanut lokakuun alkuun mennessä myrskytuhoista metsänkätöilmoituksia 45 000 ha, joista 30 000 hehtaaria on Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ja 5000 hehtaaria Kainuun maakunnassa.
  - Metsähallitus on arvioinut valtion mailla myrskytuhoiksi noin 1,5 miljoonaa kuutiometriä ja Mhy Koillismaa on yksityismailla noin 0,5 miljoonaa kuutiometriä.
  - Määrä vastaa alle kuukauden puukauppaa koko maassa -> vaikutukset rajoittuvat tuhoalueelle Koillismaalle.
- Kainuun-Koillismaan puunhinta-alueen keskimääräiset kantohinnat laskivat heinäkuussa mäntytukilla 15 %, kuusitukilla 10% ja havukuitupuilla 10-11 % (uudistushakkuilla 16-17%).

Havainnollistus: Paula-myrskyn vaikutukset mäntytukin kantohintoihin ja koko puukauppaan

Bioenergiamarkkinat

Bioenergiamarkkinat

- Metsähake korvaa turvetta lämpö- ja voimalaitoksissa, ja sen käyttömäärä kasvaa tänä ja ensi vuonna. Samaan aikaan haketta tuodaan aiempaa enemmän.
- Metsähakkeen käyttö viime vuonna oli edellisen vuoden tasolla (8,2 miljoonaa kuutiometriä).
- Tuontihakkeen osuus on hakkeen kokonaiskulutuksesta jo 24 prosenttia.
- Turpeen alasajo on alkanut ennakoitua nopeammin.
- Pellettien laskennallinen kulutus on edellisvuoden tasolla.
- Päästöoikeuksien hinnat ovat korkeammalla kuin koskaan ennen.
- EU-politiikka kiristyy, vaikutukset vielä epäselvät.

Kiitos!